

WIELKI KONKURS „POLACY NA WSCHODZIE”

Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Gdańskiego, Oddział Pomorski „Wspólnoty Polskiej”, Fundacja Pomocy Szkołom Polskim na Wschodzie im. T. Goniewicza, Światowa Rada Badań nad Polonią i patroni medialni „Rota. Kwartalnik dla Polaków i Polonii na Wschodzie”, „Wspólnota Polska. Pismo Poświęcone Polonii i Polakom za Granicą” ogłaszają

WIELKI KONKURS NA WYPOWIEDZI OSOBISTE

pod hasłem

POLACY NA WSCHODZIE

w dwóch kategoriach:

A. JESTEM POLAKIEM

(dla Polaków ze Wschodu)

B. SPOTKANIA Z POLAKAMI

ZE WSCHODU

(dla osób mających kontakty z

Polakami ze Wschodu)

Intencją konkursu jest zdobywanie autentycznych wypowiedzi, pochodzących od samych Polaków ze Wschodu lub osób uczestniczących w jakiś sposób w ich życiu, w celach wydawniczych oraz uzyskanie źródeł do badań naukowych nad kształtowaniem się tożsamości współczesnych Polaków mieszkających na wschód od granicy III Rzeczypospolitej oraz nad procesami wychowania i socjalizacji tamtejszych Polaków. Publikacja zebranych prac może stanowić również szansę lepszego poznania i zbliżenia pomiędzy rodakami w Kraju i na Wschodzie.

Organizatorzy konkursu ocze-

kują **szczerych relacji na temat** losów własnych lub rodziny, refleksji nad własnym dziedzictwem „polskości” w codziennym życiu oraz opisów indywidualnych dążeń i perspektyw życiowych, a także uwag odnośnie współczesnej sytuacji Polaków na Wschodzie. Zagadnienia te można ostatecznie sprowadzić do kilku pytań: jak się obecnie żyje Polakom, jakie są ich radości i troski, nadzieje i obawy, osiągnięcia i niepowodzenia, a także potrzeby i oczekiwania wobec Kraju przodków; czy polskość pomaga lub przeszkadza w codziennym życiu, co odróżnia Polaków od innych narodowości; czy warto być Polakiem, co jest naprawdę cenne w otrzymanym dziedzictwie narodowym i co należy przekazywać młodym pokoleniom; co właściwie znaczy „być Polakiem” i czym jest „Ojczyzna” (Polska? Kraj lat dziecinnych? Ojcowizna?); jak i gdzie Polacy ze Wschodu powinni kształtować swoją przyszłość?

Konkurs jest skierowany do **wszystkich osób**: i tych zafascynowanych „polskością”, i tych rozczarowanych, a także tych, dla których kwestia samookreślenia narodowego jest wciąż sprawą otwartą. Jedynym warunkiem uczestnictwa w konkursie jest szczerść wypowiedzi oraz chęć podzielenia się z innymi swoimi przemyśleniami na powyższe tematy. W sposób szczególny nasz apel adresujemy do nauczycieli, pedagogów i wychowawców oraz ich uczniów.

Wypowiedzi konkursowe mogą mieć dowolną formę: dziennika, pamiętnika, wspomnienia, rozwiniętego

listu, luźnych zapisków itp. Mogą relacjonować na bieżąco wydarzenia i refleksje lub z perspektywy czasu. Chociaż preferowany jest język polski, w pracach konkursowych dopuszczalny jest również język rosyjski. Do pracy należy załączyć swoje dane osobiste: imię i nazwisko lub pseudonim (gwarantowana jest anonimowość wypowiedzi), adres, wiek, miejsce pracy lub nauki, wykształcenie, wykonywany zawód oraz - według uznania - inne ważne informacje (np. pełnione funkcje w organizacjach, władzach lokalnych itp.).

Prace: wydruki komputerowe z dołączoną dyskietką lub czytelne rękopisy należy przesłać **do 31 maja 2004 r.** na adres: **dr Małgorzata Stopikowska, Instytut Pedagogiki Uniwersytetu Gdańskiego, ul. Krzywoustego 19, 80-952 Gdańsk, z dopiskiem „Konkurs”** lub e-mailem: **konkurs@univ.gda.pl** albo na adres redakcji „Głosu znad Pregoly”. Nadesłane prace pozostaną własnością organizatorów i posłużą wyłącznie celom wydawniczym i naukowym.

Konkurs zostanie rozstrzygnięty w październiku 2004 r. przez Jury złożone z przedstawicieli instytucji organizujących konkurs. Podstawowym wyróżnieniem będzie możliwość opublikowania wypowiedzi konkursowej (w porozumieniu z autorami). Przewidywane są również liczne, atrakcyjne nagrody pamiątkowe.

Zapraszamy serdecznie do uczestnictwa w konkursie.

Gdańsk, 10 luty 2004 r.

Małgorzata Stopikowska

Kalendarz gregoriański i dlaczego rok 2004 jest rokiem przestępnym

W 1576 roku komisja powołana przez papieża Grzegorza XIII wybrała projekt reformy kalendarza włoskiego profesora medycyny i matematyka Luigi Lilio (1520-1576). 24 lutego 1582 roku została wydana bulla papieska, ustanawiająca, że następną datą po 4 października 1582 roku będzie 15 października. Żeby na przyszłość usunąć niedokładności kalendarza juliańskiego, w którym co 400 lat narastały 3 nadmiarowe dni i kalendarz coraz bardziej odstawał od pór roku, Lilio opracował koncepcję, której podstawę stanowiła proporcja 97/400 (97 lat przestępnych na każde 4 stulecia). Zaproponował, by nie uważać za przestępne lat przypadających na okrągłe stulecie, których liczba setek nie dzieli się przez 4 (1700, 1800, 1900, 2100, itd.), czyli tylko te będą przestępne, które dzielą się bez reszty przez 400 (np. 1600, 2000). Innymi słowy rok jest zwykły jeśli nie dzieli się

przez 4. Rok jest przestępny jeśli dzieli się przez 4, chyba że dzieli się przez 100, wtedy jest zwykły, ale jeżeli dzieli się przez 400, to wtedy jest przestępny. Dzięki temu przeciętny rok w kalendarzu gregoriańskim jest dłuższy od roku zwrotnikowego tylko o 26 sek. (różnica 1 dnia powstanie dopiero po upływie 3 360 lat). Tym samym dzień wiosennej równonocy zawsze będzie przypadał w okolicach 21 marca. Mamy rok 2004. Jego numer jest podzielny przez cztery, ale nie jest podzielny przez sto. Jest to więc rok przestępny.

Kalendarz gregoriański obowiązuje obecnie prawie na całym świecie. Przyjmowano go jednak z dużymi oporami. Pontyfikat Grzegorza XIII przypadł na czasy rozłamu w świecie chrześcijańskim. Kościół prawosławny nie uznawał władzy papieża już od bardzo dawna (schizma wschodnia miała miejsce w roku 1054),

ale w XVI wieku wiele państw europejskich pozostawało już pod silnym wpływem Reformacji. Zwyciężyła ona w Skandynawii, Wielkiej Brytanii, Niderlandach (dziś Holandia), części Niemiec, Szwajcarii. Bullę papieską potraktowano więc jako podjętą przez papieżstwo próbę ponownego podporządkowania sobie całego świata chrześcijańskiego. W rezultacie w nakazany przez Grzegorza XIII terminie (październik 1582) kalendarz gregoriański przyjęły tylko najwierniej pozostające przy katolicyzmie kraje: Italia, Hiszpania, Portugalia (pozostająca wówczas w unii personalnej z Hiszpanią) oraz Polska. Wymieniliśmy wprowadzić tylko cztery kraje, ale w tamtych czasach oznaczało to znaczną część świata. Nowy kalendarz przyjęły bowiem największe światowe mocarstwa. Tegoroczna wiosna rozpocznie się 20 marca, lato 21 czerwca, jesień 22 września, a zima 21 grudnia. **ms**